

## Kommunikationsutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Ryssland om direkt internationell järnvägstrafik och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av överenskommelsen**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Ryssland om direkt internationell järnvägstrafik och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av överenskommelsen (RP 149/2015 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- lagstiftningssekreterare Charlotta von Troil, justitieministeriet
- regeringsråd Hannu Pennanen, kommunikationsministeriet
- regeringsråd Silja Ruokola, kommunikationsministeriet
- järnvägsdirektör Yrjö Mäkelä, Trafiksäkerhetsverket
- biträdande direktör Valtteri Virtanen, Konkurrens- och konsumentverket
- ansvarig för transportvillkor Sirkka Ahokas, VR-Group Ab
- divisionsdirektör Päivi Minkkinen, VR-Group Ab
- verkställande direktör Kimmo Rahkamo, Fenniarail Oy.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Trafikverket.

### PROPOSITIONEN

I proposition föreslår regeringen att riksdagen godkänner den i Sankt Petersburg våren 2015 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering om direkt internationell järnvägstrafik samt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av överenskommelsen.

## Betänkande KoUB 1/2016 rd

Genom överenskommelsen tryggas kontinuiteten i järnvägstrafiken mellan Finland och Ryssland och avskaffas den ensamrätt hos parternas statliga järnvägar att bedriva järnvägssamtrafik som grundar sig på den gällande överenskommelsen om järnvägssamtrafik. Överenskommelsen har bestämmelser om de enhetliga rättsnormer som reglerar transportavtalet i direkt internationell järnvägstrafik mellan Finland och Ryssland och som till sitt innehåll i huvuddrag stämmer överens med motsvarande rättsnormer i fördraget om internationell järnvägstrafik (Cotif). Bestämmelserna i överenskommelsen harmonierar också med Europeiska unionens lagstiftning. I överenskommelsen ingår bestämmelser bland annat om transport av passagerare och resgoods, passagerarens ansvar, godstransport samt om godstransportavtal och om ändring av det, fraktsedel, tidsfrister för godstransport och hinder för utlämnande av gods, transportföretagets ansvar och grunderna för ansvarsfrihet, transportföretagets ersättningskyldighet, ersättningsanspråk, järnvägsgränstrafik och järnvägsgränstationer, utlämnande och återställande av rullande materiel, lastning av gods, personalens vistelse samt om regelbundna kontakter mellan parterna.

Genom överenskommelsen upphävs den gällande överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering om järnvägssamtrafik mellan Finland och Ryssland, med anslutande överenskommelser, som enligt propositionen upphör att gälla den dag som överenskommelsen träder i kraft. Den gällande överenskommelsen om järnvägssamtrafik med anslutande överenskommelser är till många delar föråldrad och strider delvis mot Finlands förpliktelser som medlem i Europeiska unionen. Den nya överenskommelsen innehåller de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den gällande överenskommelsen om järnvägssamtrafik samt i de anslutande överenskommelserna. Den nya överenskommelsen innehåller också ett bemyndigande för kommunikationsministeriet och Ryska federationens transportministerium att ingå en överenskommelse om vissa tekniska frågor som hänför sig till genomförandet av överenskommelsen.

Överenskommelsen stöder regeringens mål om fler servicealternativ och effektivare författningar. En öppen marknad för Rysslandstrafiken bedöms öka antalet järnvägsföretag som tillhandahåller transporttjänster och sänka transportkostnaderna. En smidigare marknad bedöms också ha positiva konsekvenser för logistiken i Rysslandstrafiken.

Överenskommelsen ska ratificeras och den träder i kraft 30 dagar efter utbytet av ratificeringsinstrumenten. Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet och samtidigt som överenskommelsen träder i kraft.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Det är bra att de långa förhandlingarna har resulterat i en överenskommelse om järnvägstrafik mellan Finland och Ryssland. Vidare är det bra att man utgår från att överenskommelsen sänker transportkostnaderna och att en mer fungerande marknad har positiva effekter för logistiken inom Rysslandstrafiken.

*Operativa och tekniska bestämmelser.* Länderna har ännu inte kunnat enas om de operativa och tekniska bestämmelserna inom ramen för överenskommelsen. Parterna kan i enlighet med artikel 4.2 ingå en administrativ överenskommelse om sådana frågor. Det är viktigt att de kan

## Betänkande KoUB 1/2016 rd

enas så att den administrativa överenskommelsen kan träda i kraft samtidigt som huvudöverenskommelsen. Utskottet välkomnar därför målet att slutföra förhandlingarna sommaren 2016 och understryker att de operativa och tekniska bestämmelserna är viktiga för bland annat trafiksäkerheten. Därför är det av största vikt att parterna kan nå ett förhandlingsresultat som uppfyller kvalitets- och säkerhetskraven.

*Säkerhet.* Utskottet framhåller att säkerheten är en viktig aspekt i järnvägstrafiken och noterar med tillfredsställelse att överenskommelsen innefattar bestämmelser som tillåter att materiel återställs om den inte uppfyller säkerhetskraven. Enligt överenskommelsen får parterna bara använda rullande material som inspekterats, och i den administrativa överenskommelsen ska de tekniska och operativa frågor ingå som anger den obligatoriska säkerhetsnivån.

*Öppen konkurrens.* Överenskommelsen undanröjer den ensamrätt att bedriva samtrafik som det statliga järnvägsbolaget har enligt den nuvarande överenskommelsen. Det gäller bara trafik på finskt territorium och utskottet anser det beklagligt att överenskommelsen inte öppnar för ömsesidig konkurrens. Framöver bör parterna eftersträva ömsesidighet också i konkurrenshänseende. Samtidigt vill utskottet påpeka att de villkor som ställs på järnvägstrafiken i Finland, bland annat säkerhetsbestämmelser och andra villkor, gäller alla företag likvärdigt.

*Bannätet.* Regeringen räknar med att det kommer fler järnvägsföretag på marknaden som tillhandahåller transporttjänster och att behovet av att samordna järnvägstrafiken ökar, och därmed också av att skaffa effektivare trafikstyrningssystem. Samordningen av trafiken ställer stora krav på bankapaciteten. Utvecklingen inom järnvägstrafiken bör bevakas, och för att säkerställa goda förutsättningar för marknadstillträde, möjligheter till konkurrens och trafiksäkerhet är det nödvändigt att diskutera framtida investeringar, särskilt i tvåspåriga banor, menar utskottet.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker överenskommelsen och lagförslaget utan ändringar.

## FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner överenskommelsen i proposition RP 149/2015 rd.*

*Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 149/2015 rd utan ändringar.*

Helsingfors 9.3.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ari Jalonon saf  
vice ordförande Mikko Alatalo cent  
medlem Marisanna Jarva cent

## **Betänkande KoUB 1/2016 rd**

medlem Jyrki Kasvi gröna  
medlem Jukka Kopra saml  
medlem Suna Kymäläinen sd  
medlem Mats Löfström sv  
medlem Eeva-Maria Maijala cent  
medlem Jari Ronkainen saf  
medlem Satu Taavitsainen sd  
medlem Katja Taimela sd  
medlem Ari Torniainen cent  
ersättare Pentti Oinonen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.